

RĪGAS SV. JĒKABA KATEDRĀLES VĒSTNESĪTIS

Nr. 23 (329)
2018. gada
16. decembris

Laiks trim grācijām

Redziet, kā Dievs griež vēstures ratu, lai piepildītos pravietojumi. Vajadzēja sakustināt milzīgo Romas impēriju ar tautas skaitīšanu, lai arī Palestīnas iedzīvotājiem vajadzētu pirmo reizi pierakstīties savā cilts pilsētā, jo kā gan citādi Jaunava Marija būtu atradusies simts jūdžu attālumā Betlēmē Kristus dzimšanas laikā. Un saskaņā ar pravietojumiem par mūsu Mesiju, Kristum vajadzēja piedzimt Betlēmē.

„Pie Dieva laika daudz” – mēdz teikt tēvi. Tiešām Dievs neko nedara ar steigu un laikam tāpēc Viņam viss tik labi izdodas. Tūkstošiem gadu cilvēki gaidīja Mesiju un beigās viņš atnāca kā nevarīgs bērniņš kaut kur ganību būdā. Taisnība, ka ziņa par viņa dzimšanu aizgāja pat līdz zemes valdniekiem, bet ar to arī izbeidzās. Trīsdesmit klusuma gadi. Tikai, sākoties Mesijas publiskajai darbībai, atkal par Viņu sāka runāt jau pa visu Jūdeju un Samariju – un tikai. Viņš darīja lielus brīnumus, bet tie nebija mūsu laiki – ne laikraksti, ne radio neaiznesa ziņu uz

citiem zemes stūriem. Tikai pēc Mesijas nāves arī Romā izzīņoja, ka Jūdejas pārvaldnieks Poncijs Pilāts ir licis kādu jaunu pravieti piekalt pie krusta.

Trīs dievišķos tikumus – ticību, cerību un mīlestību sauc par trim grācijām. Kāds dievticīgs mākslinieks ir tās uzzīmējis šādi: Pirmā jaunava – ticības simbols ģērbta zilās drānās un tai rokās ir krusts. Zilā krāsa simbolizē debesis un krusts ir kristīgās ticības pamats.

Otrā jaunava tērpta zaļās drānās un tur rokās enkuru. Zaļā krāsa atgādina pavasari, kas ir visu labo cerību avots un, kā enkurs sargā kuģi no bojāejas vētras laikā, tā cerības tikums sargā cilvēku dzīves bangās no garīgās katastrofas.

Pēdējā grācija – mīlestības simbols tērpusies baltās drēbēs un rokā tur sirdi. Sirds ir mīlestības simbols un tikai tīrās sirdīs mīt īsta mīlestība uz Dievu. Tā te vīrs zemes ir kā ziemeļblāzma tumšā naktī, kas atspīd šurp no tālās viņpasaules un miesīgiem cilvēkiem dod tās laimes un

(turpinājums 4.lpp)

DIEVKALPOJUMI RĪGAS SV. JĒKABA KATEDRĀLĒ

miera priekšsajūtu, kāda Dieva bērniem gaidāma viņpasaulē.

Svētdiena, 16.decembris.

Adventa 3.svētdiena

8.00 Sv. Mise un lūgšana „Svētais Dievs”
9.15 Marijas Leģions Svētdienas sk. telpās
11.00 Galvenā Sv. Mise par Sandru Vilcāni
13.15 Svētdienas skolas nodarbības
15.00 Sv. Mise (bērniem) par draudzi
18.00 Vesperes
18.30 Sv. Mise par +Mariju Aizpurieti

Pirmdiena, 17.decembris

8.00 Sv. Mise par +Solitu

Otrdiena, 18.decembris

8.00 Sv. Mise par Pipcānu un Šadursku ģimeņu mirušajiem
18.00 Sv. Mise adorācijas kapelā par +Dzidru Pakalnieti, viņas vecākiem un par labdariem

Trešdiena, 19.decembris

8.00 Sv. Mise par Nagļu dzimtas mirušajiem un +Dzintru Danilāni
16.30 – 18.30 Grēksūdze

Ceturtdiena, 20.decembris

8.00 Sv. Mise par +Ināru
18.00 Adorācija
19.00 Sv. Mise jauniešiem par Svikļānu ģimenes mirušajiem

Piektdiena, 21.decembris

8.00 Sv. Mise par +Robertu Vēveri viņa miršanas gadadienā, Jēzus Sirds litānija

Sestdiena, 22.decembris

8.00 Rorātmise par Nagļu ģimenes dzīvajiem

11.00 Kristības

Svētdiena, 23.decembris.

Adventa 4.svētdiena.

8.00 Sv. Mise un lūgšana „Svētais Dievs”
09.15 Marijas Leģions Svētdienas sk. telpās
11.00 Galvenā Sv. Mise par +Jevgēniju Novikovu
13.15 Svētdienas skolas nodarbības
15.00 Sv. Mise (bērniem) par +Antoņinu Sobolevsku
18.00 Vesperes
18.30 Sv. Mise par draudzi

Pirmdiena, 24.decembris

8.00 Sv. Mise par +Dzintru Vītoli

Uzsākas Ziemassvētku laiks

15.00 Vigīlijas Sv. Mise (bērniem un skolu jaunatnei) par +Andi Mukānu un dzimtas mirušajiem
18.00 Sv. Mise, svin V. E. arhibīskaps
20.00 Sv. Mise par Helēnas Podgaiskas veselību

25., 26. decembrī - Draudzes svinības, Vissvētākā Sakramenta adorācija

Otrdiena, 25.decembris.

Kristus dzimšana. Lieli svētki.

8.00 Sv. Mise par draudzi
11.00 Sv. Mise, svin V. E. arhibīskaps – tiešā radio translācija
18.00 Vesperes
18.30 Sv. Mise par Ilgu Mukāni
Šodien ziedojumi tiek vākti diecēzes kūrijas vajadzībām

Trešdiena, 26.decembris.

Sv. Stefans pirmmoceklis. Svētki.

8.00 Sv. Mise par +Mārtiņu, +Jevgēniju, +Jāzepu un +Helēnu

Rīgas Svētā Jēkaba katedrāles garīdznieku kontaktāruņi

Sv. Jēkaba katedrālē:

tālr. 67326419

Pr. Pauls Kļaviņš, administrators:

tālr. 67224314, mob. 27001445

Pr. Valters Vārpsalietis, vikārs:

mob. 25920913

Diak. Gunārs Konstantinovs:

tālr. 67326419, mob. 29654800

11.00 Sv. Mise, svin V. E. arhibīskaps
 18.00 Vesperes
 18.30 Sv. Mise par +Annu Matisoni
Ceturtdiena, 27.decembris.
Ziemassvētku oktāva.
Sv. apustulis un evaņģēlists Jānis. Svētki.

8.00 Sv. Mise par +Ināru
 18.00 Adorācija
 19.00 Sv. Mise par +Aleksandru Leidumu
 un +Skuteļu dzimtas mirušajiem
Šodien svētīs sauso vīnu un sulās

Piektdiena, 28.decembris.
Ziemassvētku oktāva.
Sv. Nevainīgie bērniņi, mocekļi. Svētki

8.00 Sv. Mise par +Donātu Šutku,
 Jēzus Sirds litānija
Sestdiena, 29.decembris.
Ziemassvētku oktāva.

8.00 Sv. Mise par +Anastāsiju Susēju
Svētdiena, 30.decembris.
Ziemassvētku oktāva. 1.svētdiena pēc
Ziemassvētkiem. Sv. Ģimene – Jēzus,
Marija un Jāzeps. Svētki.

8.00 Sv. Mise un lūgšana „Svētais Dievs”
 9.15 Marijas Leģions Svētdienas sk. telpās
 11.00 Galvenā Sv. Mise par Dorožko
 ģimenes ciltskoka dzīvajiem un mirušajiem
 13.15 Svētdienas skolas nodarbības
 15.00 Sv. Mise (bērniem) par draudzi
 18.00 Vesperes
 18.30 Sv. Mise par +Gunāru Griķi

Pirmdiena, 31.decembris.
Ziemassvētku oktāva.

8.00 Sv. Mise par +Eduardu Mūrnieku
 18.00 Sv. Mise par Bruno Borodušku un
 himna „Dievs mēs Tevi slavējam”
Otrdiena, 1.janvāris.
Ziemassvētku oktāva. Vissv. jaunava
Marija, Dieva māte. Lieli svētki.
Mieram veltīta diena.
Obligāti svinama diena.

8.00 Sv. Mise; Jēzus Sirds litānija
 11.00 Sv. Mise Vinetas Romanovičas
 ģimenes nodomā; Himna „Nāc Svētais
 Gars”

18.00 Vesperes
 18.30 Sv. Mise par draudzi

*Par himnu „Dievs mēs Tevi slavējam” un
 „Nāc Svētais Gars” dievbijīgu
 nodziedāšanu vai recitēšanu Baznīca dod
 iespēju saņemt pilnas atlaidas.*

Trešdiena, 2.janvāris

8.00 Sv. Mise par +Nikolaju Brokānu un
 +Mariju, +Geronīmu Romānoviem
 16.30 - 18.30 Grēksūdze

Ceturtdiena, 3.janvāris

8.00 Sv. Mise par Antoņinas Putniņas 82
 nodzīvotajiem gadiem
 18.00 Adorācija
 19.00 Sv. Mise par +Vilhelmu Ikaunieku un
 +Armandu Gertneru

Piektdiena, 4.janvāris

8.00 Sv. Mise par +Veroniku un +Salimonu
 Vēveriem, Jēzus Sirds dievkalpojums

Sestdiena, 5.janvāris. Sv. Bazīlijs Lielais
un Sv. Gregors no Nacianzas, bīskapi un
Baznīcas doktori.

8.00 Sv. Mise par Jāņa un Antoņinas
 ģimeni,
 Jaunavas Marijas litānija un veltīšanās
 Dievmātei

Svētdiena, 6.janvāris. Kunga Epifānija –
Triju Ķēniņu svētki. Jēzus Sirds
godināšana. Vissv. Sakramenta adorācija

8.00 Sv. Mise un lūgšana „Svētais Dievs”
 9.15 Marijas Leģions Svētdienas sk. telpās
 11.00 Galvenā Sv. Mise par Loginu
 ģimenes ciltskoka dzīvajiem un mirušajiem,
 Jēzus Sirds dievkalpojums
Svētlietu pasvētīšana

13.15 Svētdienas skolas nodarbības
 15.00 Sv. Mise (bērniem) par Sv. Jēkaba
 katedrāles Marijas Leģionu
 18.00 Vesperes

18.30 Sv. Mise par draudzi
*Šodien krīta, vīraka un cēlmetālu
pasvētīšana*

Laiks trim grācijām

(turpinājums no 1. lpp)

Šī trešā grācija – mīlestības tikums dzima reizē ar Pestītāju un katri Ziemassvētki ir viņu abu dzimšanas piemiņas diena. Tas mazais Jēzuliņš Betlēmes stallītī piesaista ne tikai mūsu acis, bet arī sirdis. Viņš pirmais vēl no silītes izstiepa savas rociņas uz mums, lai kā mīlētājs mūs pievilktu pie savas sirds. Tāpēc cilvēki arī tā mīl viņa dzimšanas svētkus un cilvēkus tā pievelk apgaismotās eglītes kā Kristus simbols, jo mīlestībai grūti pretoties un tikai ienaidis tai var aizstāties ceļā. Tāpēc tie, kas baidās nokļūt dievišķās sirds varā, visādi kultivē ienaidu uz Jēzu Kristu. Lai Dievs dod, ka viņi atmetu šo veltīgo spīti un mēs - ticīgie nokratīsim no sevis tos ikdienas putekļus, kuri tiek pastāvīgi kaisīti ticīgo cilvēku sirdīs.

Biskaps Julijans Vaivods, 1968.g.

**Rīgas Sv. Jēkaba katedrāles
garīdznieki un kalpotāji sirsnīgi
sveic Jūs un Jūsu tuviniekus,
draugus, paziņas un
visus labas gribas cilvēkus**

Kristus Dzimšanas svētkos!

Anitai Adijānei - 50

*Ceturtdien, 20.decembrī lielu jubileju
svin regulāra
svētceļniece no
katedrāles - Anita
Adijāne, kura sniedz
interviju par savu
kristīgo dzīvi.*

Kāda bijusi ticības

pieredze?

Dzimusi esmu Rīgā. Mani vecāki ir no Latgales. Mamma no Makašāniem un tēvs no Lendžiem, netālu no Sarkaņu baznīcas. Esmu kristīta Rīgas sv. Jāzepa baznīcā. Mani vecāki pārbrauca uz Rīgu. Padomju laikā uz baznīcu negājām, bet ticība veidojusies caur mammas mammu, kura katru dienu lūdzās rožukroni. Viņa bija lūgšanu cilvēks. Mammai brālis līdz piecu gadu vecumam nestaigāja, bet vecmāmiņa Aglonā lūdzās par viņu un viņš pēc tam sāka staigāt. Vecmāmiņa mūs ļoti mīlēja. Tēvs gāja uz mežu, rotāja eglīti un svinēja Ziemassvētkus tad, kad publiski tas nebija atļauts. Vēlāk sapratu, ka ticība saistīta ar labsirdību, izpalīdzību, humora izjūtu un strādīgumu. Tēvs nekad nesūdzējās, izturējās labi pret visiem. Makašānos bija iespēja darīt žēlsirdības darbus pret kādu bijušo cietumnieku, kuru tēvs Rīgā uzņēma mājās. Nevienam viņš neatteica palīdzību. Kad tēvs nomira, tad mons. Oļģerts Daļeckis viņu apglabāja.

Kāda bijusi saikne ar katedrāli?

Māsīca ar dēlu izgāja svētdienas skolu pie diakona Gunāra. Kardināls ieteica padziļināt ticību un svētdienas skola man

bija kā svētki. Diakons Gunārs ļoti interesanti stāstīja un klausījos ar lielu interesi. Pirmo komūniju saņēmu katedrālē, tad arī Iestiprināšanu. Iesaistījos Caritas kalpošanā. Māsīca dalīja pakas, bet es nesu pārtiku. Tad svētceļojumi no katedrāles – pēdējos gados tie man kļuvuši it kā dabiski, paši par sevi saprotami. Mani joprojām saista Sāpju Dievmātes draudze ar individuālas lūgšanas iespējām. Mamma man katru dienu iet uz sv. Magdalēnas draudzi. Iespēju robežās eju uz darbdienas rīta Misi katedrālē. Esmu arī locekle kustībā “*Pro Sanctitate*”, ar kuru iepazīnos svētceļojumā uz Romu un piedalos viņu ikgadējās rekolekcijās.

Ko Jūs ieteiktu pastorālās dzīves atjaunošanai?

Mani uzrunā priesteris A. Smeltera liecība par lūgšanu adorācijas kapelā. Mani uzrunā kontemplatīvais aspekts kā papildinājums aktīvajam. Mums kā Marijai būtu jātuvinās Jēzum, jāatrodas pie Viņa. Cilvēkus uzrunātu lūgšana ar Dieva Vārdu *Lectio divina*, tāpat arī Euharistiskās procesijas.

Kādas sajūtas un domas Latvijas simtgadē?

Pāvests Francisks mūs aicināja turēties pie savām saknēm. Mums jāzina sava vēsture, izcelsme, kultūras tradīcijas. Kamēr ir kultūra, tikmēr pastāv valsts. Lai nostiprinās skolu, māksliniecisko pašdarbības kustību loma, tāpat izcilu kultūras personību devuma saglabāšana. Vecākai paaudzei būtu jāstāsta jaunākajiem par savu dzīves pieredzi. Latvijai vajadzīga tikumiska izaugsme, strādīgums.

Paldies par interviju. Sirsnīgi sveicam lielajā jubilejā un novēlam aizvien izvērst kristīgo dzīvi, arī katedrāles piedāvājumu ietvaros.

Tomasa Mertona nāves 50 gadi

(Nobeigums)

Salauzts un sajukušām domām T. Mertons lasa Svētos Rakstus un mēģina tur atrast mieru un kārtību, bet to pilnīgi neiespēj. Pamazām izbālē izbailu nakts iespaidi, arī personīgo pārdomu augļi un nodomu iespējas piemirstas vai atkal tiek pārliktas nākotnes plauktā. Nepagāja ilgs laiks un viņš atkal bija nonācis īstā grūtsirdības un neziņas stāvoklī. Viņš mēģina padzīt šos iekšējos „kompleksus”, kā viņš tos mēģina nosaukt, un dodas atkal uz ASV studiju nolūkā. Ņujorkā nonācis, viņš iestājas Kembridžas universitātē studēt filozofiju, bez tā viņš interesējas arī par jauno psiholoģijas nozari — dziļumpsiholoģiju. Viņu interesē Freida, Adlera un Junga atklājumi dvēseles sfērā. Tādā kārtā viņš mēģina izskaidrot savu dvēseles nemieru un atgūt sirdsmieru. Vēlāk Mertons pāriet uz Kolumbijas Universitāti un tajā intensīvi nododas savām studijām. Šajā posmā viņš kādu laiku pieslien kādai komunistiskai studentu grupai, bet arī tur neatrod mieru. Šajā laikā Mertons arī daudz raksta dažādām avīzēm un dzejo, gūst sekmes šajā laukā, tomēr dziļš nemiers moka jauno meklētāju.

T. Mertons lasa visu, kas tikai nonāk viņa rokās. Kādā dienā, it kā nejauši, kādā grāmatveikalā viņa uzmanību saista kāds darbs par sholastiskās filozofijas garu un tās būtību. Mertons ar visu dedzību lasa šo grāmatu un sastop sholastiskās filozofijas

Dieva jēdzienu. Beidzot viņš spēj ieskatīties Dieva patiesības jēdzienā, kas viņu nu dziļi pārlicina. Kā pēc burvja mājienu atdzīvojas atmiņā Romas pārdzīvojuma iespaidi un viņš skaidri redz nākotnes ceļu, kas ved uz Kristus Baznīcu pēc ilgajiem maldiem un meklēšanas. Kādu dienu viņš sarunājas ar kādu hinduisma mūku, kurš viņam dod vielu dziļām pārdomām un atstāj neizdzēšamu iespaidu. Šis mūks arī ieteic lasīt sv. Augustīna „Atzīšanos” un Ķempenes Toma „Sekošanu Kristum”, kas atver dziļākās ticības patiesības.

Tad nāk pēdējais pārbaudījums, bet arī to T.Mertons iztur. Vēlreiz uznāk svārstīšanās un dziļas pārdomas, bet, ko Dievs vienreiz aizdedzinājis, tas netiek vairs vaļā. T.Mertons iepazīst kādu meiteni, tā viņu saista ar cilvēcīgo sirsnību. Kādā svētdienas rītā, kad vēl ar nakts klejojuma pagīrām Tomass guļ gultā, viņš izcīna pēdējo lielo cīņu ar sevi. Viņš norunājis ar šo meiteni svētdienas rītā doties izbraukumā uz jūrmaļu, bet uzmodies jūt aicinājumu iet uz baznīcu. Viņš izšķiras par baznīcu. Kad viņš ir ienācis Ņujorkas baznīcā uz dievkalpojumu, viņu pārsteidz dievlūdžēju svētvinība un dziļā aizrautība lūgšanā, ko viņš agrāk nebija piedzīvojis. Tā ir kā mirāža un slavinājuma dziesma Visuma Valdniekam.

Spreidījis par Kristus dievišķību retoriski ir viduvējs, bet tas viņā uzvanda dievišķas trīsas un dziļu svētlaimi - tā, ka viņš nevar ilgāk baznīcā izturēt, vēl pirms upurēšanas atstāj dievnamu un ir neizsakāmi laimīgs, jo beidzot jūt, ka atradis sen meklēto dvēseles mieru.

Šoreiz T.Mertons īsteno savu sajūsmu un pieteicas tuvākajā draudzē pie katehēta, lai praktiski iepazītu katolicismu, kuru viņš bija dziļi studējis filozofiskā plāksnē. T.Mertons kļūst katolis 1938.gada 16.novembrī, tas

viņu dziļi apmierina un aplaimo. Tā beidzas liela intelektuāļa gara dēkainība - kad atrasta patiesības osta, kur cilvēka dzīves kuģim ir patvērums visās vētrās. T.Mertona maldu un cīņas piemērs šodien šķiet tik ikdienišķs. Neskaitāmi meklētāji ik dienas atrodas ceļā uz pestīšanu. Bet tas tomēr ir cēls piemērs, ka cilvēks nedrīkst samierināties ar tukšo ikdienu un pasaulīgo laimi, kamēr nav sasniegts dvēseles miers Dievā un atrasta saskare ar mūžīgo Tēvu.

T.Mertons mēģina nodoties laicīgam darbam, bet tas viņu tomēr neapmierina. Arvien kāds aicinātājs dziļi dvēselē sauc un neliek miera, lai spertu arī pēdējo soli un gūtu īsto dvēseles mieru - kalpotu mūžīgajam Dievam kā tā viņa kalna strādnieks, ciešā vienotībā ar Dievu. Pēc ilgāka pārdomu un lūgšanu laika viņa turpmākais ceļš un nodoms kļūst skaidrs: „Es gribu kļūt par priesteri!” Un viņš domā vēl tālāk, viņš pārcilā dažādo ordeņu iespējas un priekšrocības. Viņš izvēlas trapistu ordeni un ieslēdzas vientulībā.

Vispirms viņš piedalās Kentukijas Getzamanes trapistu klostera rekolekcijās, kas stiprina jaunā mūka nodomu. Tad Mertons kļūst novicis, mūks un visbeidzot - ordinēts priesteris. Priekšniecības pamudināts, Mertons atsāk savu literāro darbu, kur viņam dotas izcilas spējas. T.Mertona personā kristietības gara karapulkiem pievienojās izcils rakstnieks un Dieva lieluma slavinātājs mākslas darbos.

30 gadus kā Romas katolis T.Mertons rakstījis grāmatas par kontemplatīvo dzīvi un lūgšanu. Pašlaik latviešu valodā pieejami viņa darbi “Iekšējā pieredze,” “Pārdomas vienatnē” un autobiogrāfija “Septiņloku kalns,” kuru mēdz salīdzināt ar sv. Augustīna “Atzīšanos.” Viņa zemes dzīves

pavediens pēkšņi pārrāvās 1968.gada 10.decembrī.

2015.gada 24.septembrī ASV Kongresā pāvests Francisks runāja par Tomasu Mertonu, norādot, ka viņš aizvien garīgi rosina un vada daudzus. Vispirms viņš bija lūgšanas cilvēks, domātājs, kas izaicināja sava laika uzstādījumus un pavēra plašus apvāršņus dvēselēm un Baznīcai. Viņš bija arī dialoga cilvēks, kas veicināja mieru tautu un reliģiju attiecībās.

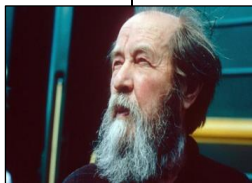
Aleksandram Solžeņicinam - 100

(Nobeigums)

Nonākot Rietumos, A.Solžeņicins daudziem atvēra acis uz padomju dzīves īstenību, cilvēka cieņas un darba vērtības degradāciju, patiesības sagrozīšanu gan sociālismā, gan kapitālismā. A.Solžeņicins atgādina, ka labā un ļaunā robeža iet ne tikai caur valstīm, šķirām vai politiskām partijām, bet tieši caur katra cilvēka sirdi. Pat ļaunuma pārņemtais sirdīs saglabājas labums un pat vislabākajās sirdīs paliek kāds neizravēts ļaunuma stūrītis.

1978.gada 8.jūnija uzrunā Harvardas universitātē viņš akcentēja pasaules sašķelību blokos, steigu un virspusību masu informācijas līdzekļos, kuros ne katram ļauts uzstāties. Plaši izplatītos spriedumos viņš noraidīja sociālismu kā alternatīvu sociāli ekonomiskai krīzei Rietumos. Jebkāda veida sociālisms pilnīgi izposta cilvēka garu un noved cilvēci nāves briesmās.

Risinājumu Rietumu atjaunotnei, viņaprāt, piedāvā kristietības morālais mantojums ar žēlsirdības un uzpurēšanās iespējām. Templetona balvas lekcijā 1983.gada 10.maijā A.Solžeņicins runāja par bezdievību kā pirmo soli uz Gulagu. 1917.gadā ticība Kristum bija gandrīz izzudusi Krievijas izglītotajās aprindās. Marksa un Ļeņina psiholoģijas pamatā bija ienaidis pret Dievu. Neskatoties uz kristiešu vajāšanām, Padomju Savienībā ir

miljoniem ticīgo, kuri nerunā tikai ārēja spiediena dēļ. Rietumu sabiedrības nedrīkst aizmirst Dievs, citādi tās nonāks bezdibenī. Māksliniekam jāatklāj Dieva plāns, nevis jānostājas Dieva vietā.

Drīz vien atjaunotnes iespējas pavērās arī Padomju Savienībā. Kad PSRS vadītāja M.Gorbačova aizsāktā pārkārtošanās (perestroika) veicināja brīvību, mazināja reliģiska rakstura vajāšanas un komunistiskās partijas monopoli, A.Solžeņicins 1990.gadā publicēja programmatisku rakstu „Kā mums labiekārtot (obustroit) Krieviju?” Tajā viņš iestājās par demokrātiju, ne autokrātiju, par vadošo politisko principu izvirzot decentralizāciju. Viņš norāda uz tirgus ekonomiku, zemes sadali kā privātpašumu zemniekiem, visādu individuālo iniciatīvu veicināšanu. Pārejas laikā uz tirgus ekonomiku valdībai jānodrošina sociālās garantijas, jāievieš stipra prezidenta vara, kas pārveidotu valsts struktūru decentralizētā veidā. Akcents likts uz cilvēku sociālām attiecībām, garīgo dzīvi, tautas garīgo enerģiju. Līdz ar centrālo autoritāti veidojamas brīvības institūcijas, tāda vēlēšanu sistēma, kurā cilvēki pazīst savus pārstāvjus.

Jābalso būtu par konkrētu kandidātu, nevis partiju, jo partiju strīdi neveicina patiesības meklēšanu. Individam vienmēr ir viedokļi, kamēr partija piedāvā tikai ideoloģiju. Indivīds un vietējais līmenis ir pirmajā vietā. Starptautiskās struktūras sabiedrībā apvienotos uzticīgā padomdevēja organismā, kas atbilstu morālai autoritātei (sobornostj). Šī papildus palāta nebūtu veidota pēc teritoriālā, bet pēc pārstāvniecības principa.

Atgriezies Krievijā 1994.gadā, A.Solžeņicins vēl 14 gadus darbojās tās labā. Uzstājoties Valsts domē, viņš runāja par cietošo tautu, par tā laika deputāta trūcību un mazajām algām, par korupciju un zagšanu. Cik iespējams, palīdzēja bijušajiem izsūtītajiem izdzīvot, atteicās no valsts apbalvojuma 80 gadu jubilejā – dažus mēnešus pēc 1998.gada finanšu krīzes

sākšanās. Tikšanās ar Krievijas prezidentu V. Putinu 2000. gada 20. septembrī bija dialogs, varbūt simbolisks izlīgums starp bijušo čekas ierēdni un čekas vajāto, iespējama domu apmaiņa par Krievijas tālāko attīstību. Vienā no pēdējām publikācijām 2008. gada sākumā A. Solžeņicins rakstīja par tautas pašsaglabāšanos, labvēlīgiem apstākļiem fiziskai labklājībai un tikumīgai veselībai. Svarīgi ir ieklausīties parastajā tautā bez „politologu” un „analītiķu” starpniecības. Centralizētai varai jābūt saskaņotai ar sabiedrības spēkiem. Nav cita ceļa kā vietējās pašpārvaldes materiālais un juridiskais atbalsts.

A. Solžeņicins aizgāja mūžībā 2008. gada 3. augustā kā dziļi ticīgs cilvēks. Ievadīts kā jaundzimušais bērns pareizticīgo Baznīcā, viņš salaulājas dievnāmā 1973. gadā un ir bijis vietējās draudzes loceklis. Satikās un sarakstījās ar teologu, tēvu Aleksandru Šmemanu (1921–1983). Dzīvojot ASV, A. Solžeņicins sacerējās šo lūgšanu: „Palīdzi, Kungs, nodzīvot veselībā, spēkā un gaišā prātā līdz tai dienai, kad ļausi mums atgriezties mūsu dzimtajā Krievijā un pastrādāt, pašiem sevi atdot tās atveseļošanai un uzplaukumam.” Atgriezies Krievijā, viņš saņēma patriarha Aleksija II atļauju būt apglabātam Donas klostera kapsētā. Par pareizticību viņš runājis arī personīgā audiencē ar pāvestu sv. Jāni Pāvilu II 1993. gada 16. oktobrī.

Svinot izcilā vēsturnieka un rakstnieka Aleksandra Solžeņicina simtgadi, novērtēsim savu vēsturi, kas mūs māca nākotnei - novērstoties no Dieva un kristīgajām tradīcijām, cilvēks padots vai nu nihilismam, vai totalitārismam. Jebkādos apstākļos iespējams saglabāt uzticību savai dziļākai būtībai un iekšējai brīvībai. Būsim modri savās izvēlēs un sargāsim savu garīgo mantojumu!

LATVIJAI UN BRĪVĪBAI

Pēc Latvijas simtgades svinībām esam it kā jauna laikmeta priekšā. Esam aicināti samierināties, vairāk solidarizēties un atrast līdzdalību kopīgos mērķos. Cik svarīgi šajā laikā atcerēties psalmista vārdus: “Ja Kungs neuzcels namu, veltīgi pūlas tie, kas to būvē. Ja Kungs nesargās pilsētu, velti nomodā ir tas, kas to sargā” (Ps 127 [126], 1). Mums jādarbojas saskaņā ar brīvību, kurai Kristus mūs ir atbrīvojis (sal. Gal 5, 1); tad mēs mīlēsim savu zemi, kalposim tai nesavtīgi un būsim gatavi cīnīties par Latviju un brīvību, kā tas notika pirms 100 gadiem.

Kristīgā brīvība liek mums godāt Dievu, mūsu Tēvu pēc Kristus, viendzimušā Dēla parauga. Viņš, lai gan bija Dievam līdzīgs, pieņemdams kalpa veidu, tapdams līdzīgs cilvēkiem, pazemināja sevi, kļūdams paklausīgs līdz pat krusta nāvei (Fil 2, 6-8). Pestītājs mūs atpestīja paklausot Tēvam mīlestībā.

Ar savu iemiesošanos Dieva Dēls savā ziņā savienojās ar katru cilvēku. Viņš strādāja ar cilvēka rokām, domāja ar cilvēka prātu, rīkojās ar cilvēka gribu un mīlēja ar cilvēka sirdi. Dzimis no Jaunavas Marijas, viņš patiesi kļuva viens no mums, līdzīgs mums visā, izņemot grēku (sal. Ebr 4, 15).

Mīlestībai uz Dievu Tēvu, vērstai mīlestībā uz tēvzemi, jāvieno mūs un jāļauj mums identificēties ar visiem. Vislabākais veids, kā saglabāt brīvību ir augt tikumos, attīstīt iniciatīvu, atvērtību un kopību. Šo vērtību labā ir vērts cīnīties par Latviju un brīvību.

Redakcijas adrese:

M. Pils 2, Rīga, LV-1050

Tāl.: 28882358

E-pasts: vestnesitis@gmail.com

Vēstnesīša numuri pieejami:

Redkolēģija:

Atbildīgais: pr. P. Kļaviņš

Datorsalikums: Inga, Stella

Metiens: 900 eks.

www.jekabakatedrale.lv